

2.SINIF

PARAGRAF

ÇÖZMEYİ

ÖĞRENİYORUM

A e B c

KOLAY - ORTA DÜZEY

TAMAMI
VIDEO ÇÖZÜMLÜ

ÇEK-KOPAR
SAYFALAR

AKILLI TAHTA
UYUMLU

AÇIK UÇLU
SORU
ÇÖZÜMLERİ

● Püf Noktalarıyla Örnek
Çözümler

○ Açık Uçlu Sorularla
Sıra Sende Çalışmaları

● Okuma Becerisini
Geliştiren Yeni Nesil Testler

● Sözel Mantık ve Muhakeme

● Görsel Okuma

tudem

2.SINIF

PARAGRAF

ÇÖZMEYİ

ÖĞRENİYORUM

2. SINIF PARAGRAF ÇÖZMEYİ ÖĞRENİYORUM

©Tudem Eğitim Hiz. San. ve Tic. AŞ 1476/1 Sokak No: 10/51 Alsancak / Konak / İZMİR

YAZARLAR: Tudem Yazı Kurulu | DİZGİ VE GRAFİK: Tudem Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT: Özyurt Matbaacılık İnş. Taah. San. ve Tic. Ltd. Şti. Saray Mahallesi 123. Cadde No:2/1
Kahramankazan/Ankara Tel: 0312 384 15 36

ISBN: 978-625-380-052-9 | YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 45041 | MATBAA SERTİFİKA NO: 46772

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

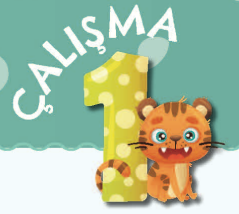
www.tudem.com

İçindekiler

› Paragrafta Anlam ve Yorum	
• Paragrafta ve Şiirde Konu.....	3
• Paragrafta Başlık	19
• Başlık, Konu ve Görsel İlişkisi	29
• Paragrafta İletilmek İstenen Mesajları Belirleme	39
• Çıkarımda Bulunma ve Yorumlama	51
• Neden–Sonuç Bildiren Paragraflar.....	55
• Karşılaştırma ve Sınıflama.....	59
› Paragrafta Yapı ve Anlatım	
• Paragraf Oluşturma, Oluş Sırası.....	63
• Paragraf Tamamlama.....	71
• Akışı Bozan Cümleyi Bulma.....	79
• Paragrafta Benzetme ve Örneklendirme.....	85
• Paragrafta Bağlama Ögeleri.....	89
› Hikâye Unsurları, 5N1K	
• Hikâye Unsurları	93
• 5N1K	101
› Görsel Okuma	
• Tablo ve Grafik Yorumlama.....	107
• İnfografik ve Kavram Haritaları	115
• Görsel Okuma ve Yorumlama.....	121
› Sözel Mantık ve Muhakeme.....	129
› Yanıt Anahtarı	143

Paragrafta Anlam ve Yorum

Paragrafta ve Şiirde Konu

Püf Noktası

Konu, paragrafta ele alınan, üzerinde durulan olay ya da kavramdır. Her paragraf, bir konu etrafında şekillenir.

Konuyu bulmak için şu soruya cevap aranır:

- Paragrafta ne anlatılıyor?

Örnek

Canım dedeme yarın harçlıklarımдан arta kalan parayla şöyle severek okuyacağı, yepyeni bir kitap almaya karar verdim. Ertesi gün okul çıkışı soluğu hemen kitapçıda aldım. Uzun uzun baktım raflara. Ne alayım, hangisini okur bilemiyordum. Sonunda kitapçıda çalışan ağabeye danıştım. O da bana Sait Faik Abasıyanık adlı bir yazarın öykü kitabını önerdi. Biraz pazarlıkla kitabı satın aldım. Şöyle bir de güzel hediye paketi yaptırdım. Kim bilir ne çok sevinecekti dedem bu sürprizime.

Bu metnin konusunu yazın.

Çözüm

Konuyu bulmak için paragrafta neyden bahsedildiği belirlenmelidir. Burada bir çocuk, harçlıklarının bir kısmını, dedesine kitap almak için ayırmış ve kitapçıya giderek ona hediye bir kitap almıştır. O hâlde metnin konusu, "çocuğun dedesine hediye olarak kitap alması"dır.

➤ Aşağıdaki paragrafların konusunu yazın.

- 1 Okyanus bilimciler, okyanusları ve denizleri inceler. Okyanusta yaşayan çeşit çeşit canlıları incelemek, okyanustaki dev dalgaların nasıl oluştuğunu araştırmak, okyanus suyunun neden soğuk ya da sıcak olduğunu incelemek, okyanus tabanındaki dağ ve volkanları araştırmak, okyanus bilimcilerin görevlerinden bazılarıdır.

- 2 Yusufçuk böceği, ilginç kanat yapısı bakımından diğer uçan canlılardan ayrılır. Kanat yapısı sayesinde iyi bir manevra yeteneğine sahip olan yusufçuk, hangi hız ve yönde olursa olsun aniden durup ters yöne uçabilir. Hatta havada sabit durup bekleyebilir.

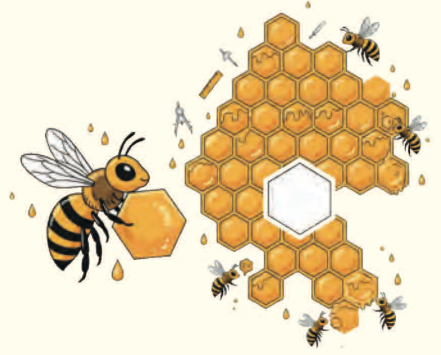

Paragrafta ve Şiirde Konu

- 1 Arıların doğanın usta mimarları olduğu söylenir. Bunun nedeni, ballarını depoladıkları altıgen şekilli peteklerdir. Altıgen, bir alanı en az malzemeyle en fazla bölmeye uygun geometrik şekildir. Bu yüzden arılar, doğanın usta mimarı ünvanını fazlasıyla hak eder.

Bu paragrafın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mimaride arıların örnek alınarak eserler üretilmesi
- B) Peteklerin şekli nedeniyle arıların doğanın usta mimarı olarak anılması
- C) Geometrideki altıgen şeklinin arı peteklerinden ilham alınması

- 2 Yanardağların çevresinde yaşayan insanların ve diğer canlıların zarar görmemesi için volkanik patlamaların önceden tahmin edilebilmesi oldukça önemli. Bilim insanları, ağaçların yapraklarındaki renk değişiminin bu konuda yardımcı olabileceğini keşfetti.

Bu paragrafta aşağıdakilerden hangisi ele alınmıştır?

- A) Volkanik patlamaların önceden tahmini için ağaçlardan yararlanıldığı
- B) Yanardağ çevresinin yerleşim için güvenli bölgeler olmadığı
- C) Ağaçların yapraklarının renginin mevsimlere göre değiştiği

Paragrafta ve Şiirde Konu

3, 4 ve 5. soruları aşağıdaki metne göre yanıtlayın.

Amerikalı bilim insanları, midyeden **esinlenerek** neredeyse her tür materyali yapıştırabilecek ucuz ve çok etkili bir yapıştırıcı geliştirdi. Bu buluş; elektronik, denizcilik, havacılık, tıp gibi pek çok alanda kullanılmaya başlandı.

3 Bu paragrafta aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Amerikalı bilim insanlarından
- B) Elektronik, denizcilik ve tıptaki malzemelerden
- C) Midyeden ilhamla üretilen yapıştırıcıdan

4 Bu paragrafın konusunu en iyi özetleyen sözcükler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) midye – yapıştırıcı – buluş
- B) bilim – midye – havacılık
- C) materyal – ucuz – ekonomik

5 Bu metinde geçen “esinlenmek” sözcüğünün metne kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlk defa yeni bir şey yaratmak
- B) Bir şeyden ilham almak
- C) Gelişmesini sağlamak

DÜŞÜNME KUTUSU

Doğa bize neler öğretebilir?

Sence doğadaki hangi canlılar başka buluşlara ilham verebilir?

Paragrafta ve Şiirde Konu

video

çözüm

ÇALIŞMA
3

1

Merhaba, ben Mars. Bana Kızıl Gezegen denir. Yüzeyimdeki demir, atmosferimde az bulunan oksijenle tepkimeye girer ve pas oluşur. Bu da bana kızıl rengimi verir.

Bu paragrafta Mars'ın bilgi verdiği konu, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yüzeyinde bulunan maddeler
- B) Atmosferindeki oksijen miktarı
- C) Kızıl renkte görünme nedeni

2

Kedilerin bazı garip hareketleri sizin de dikkatinizi çekmiştir. Belki evde bir kediniz vardır ve her gün bu hareketlerle sık sık karşılaşıyorsunuzdur. Belki de komik kedi videolarında veya büyük kedi türlerini konu alan bir belgeselde bu garip hareketleri görmüşsünüzdür.

Bu metinde kedilerle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Garip davranışlarına
- B) Beslenme biçimlerine
- C) Evcilleştirilebilir olmalarına

Hayvan Sevgisi ve Duyarlılık – Hayvanları sevmek, onlara zarar vermemek ve onların davranışlarını merakla gözlemlemek, doğaya olan saygımızı gösterir.

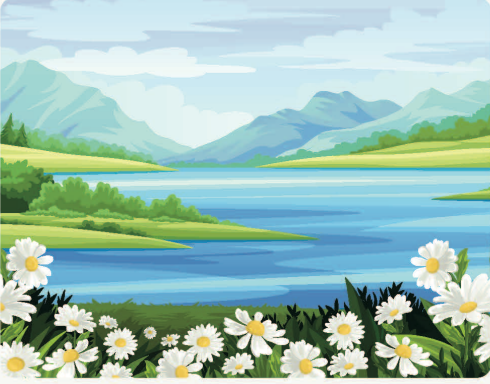
3 Berna, derste yapacağı sunum için şu görseli hazırlamıştır:

Leylekler, sonbaharda göç eder.

Mandalinalar kışın yetiştir.

Papatyalar ilkbaharda açar.

Ağustos böcekleri yazın öter.

Buna göre Berna'nın sunum yapacağı konu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kuşların göç mevsimi
- B) Mevsimler ve özellikleri
- C) Bitkilerin yetiştirme koşulları

DÜŞÜNME KUTUSU

- Mevsimler hayatımızı nasıl değiştirir? Sence mevsimler olmasaydı neler değişirdi?
- Hangi mevsimi en çok seviyorsun, neden?

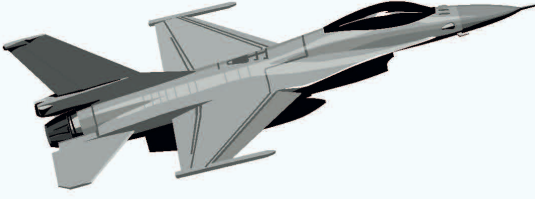

Paragrafta ve Şiirde Konu

1

Sesten hızlı gitmek bir zamanlar sadece hayaldi. Ama teknoloji ilerledikçe bu hayal, mühendislerin ve bilim insanlarının ellerinde gerçeğe dönüştü.

Bu paragraf, aşağıdaki konulardan hangisiyle ilgili bir metinde kullanılabilir?

- A) Mühendislerin zorlu çalışma şartları
- B) Sesten hızlı giden araçlar
- C) Bilim ve iletişim

2

Yaşlı adam hızlı adımlarla ulaşmış dükkânına. Usulca kapıyı açmış, gözleri hemen fanusu aramış. Bir de ne görsün! Pembe balığın olması gereken yerde küçük bir denizkızı duruyor. Yaşlı adam, denizkızı karşısında ne yapacağını bilememiş.

Bu paragrafta yaşlı adamın denizkızını görünce yaşadığı hangi duygu konu edilmiştir?

- A) Şaşkınlık
- B) Hayranlık
- C) Korku

Duyguları Fark Etme ve Empati Kurma – Duygularımızı anlamak ve onları doğru şekilde ifade etmek bizi güçlü kılar.

Paragrafta ve Şiirde Konu

3, 4 ve 5. soruları aşağıdaki metne göre yanıtlayın.

Yaklaşık bir aydır sık sık gördüğüm rüyamdan, sinir bozucu bir korna sesiyle uyandım. Yatağımdan telaşla kalkıp pencereyi açtım. Sabah sabah bisikletinin kornasıyla tüm sokağı inleyen, Sami'den başkası değildi. Beni pencereden görünce "Günaydın Aynur." dedi. "Sonunda uyanabildin, okula geç kaldık!"

3 Bu metinde aşağıdakilerden hangisi anlatılmaktadır?

- A) Aynur'un yaklaşık bir aydır sık sık aynı rüyayı görmesi
- B) Okula geç kalan Aynur'u, arkadaşı Sami'nin uyandırması
- C) Sami ve Aynur'un dostlukları

4 Aşağıdaki cümlelerden hangisi, Aynur'un yatağından kalktığında hissettiği duyguyu bildirir?

- A) Uykumu bir türlü alamadım, akşam geç yatmasaydım keşke.
- B) Matematik ödevimi zamanında yetiştiremediğim için çok üzgünüm.
- C) Eyvah, Türkçe defterimi bir türlü bulamıyorum!

5 Metinde geçen "yaklaşık" sözcüğünün yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümlenin anlamı değişmez?

- A) Hemen hemen
- B) Her zaman
- C) İki günde bir

Paragrafta ve Şiirde Konu

video

çözüm

1

Şule olsun ebe.
Diğerleri saklansın.
Gözlerini kapatsın,
Saymaya başlasın,
Sobelemeye çalışsın.
Ebeleyince Şirin'i
Oyun yeniden başlasın.

Bu şiirin konusunu anlatan görsel aşağıdakilerden hangisidir?

A)

B)

C)

2

Bunu bilmeyecek ne var!
Çıkmayagörsün rüzgâr,
Uçurtmam dünden hazır.
Bir yumak ip de cebimde,
Küçük kız kardeşimle çıkarız tepeye.

Bu şiirin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kır gezisi

B) Rüzgârlı bir gün

C) Uçurtma uçurma

3

Teknoloji güzel şey,
Doğru kullanılmalı.
Bütün zamanımızı
Ona ayırmamalı.
Aşırıya kaçmazsak
Ondan doğru faydalanırız
Öğrenir, eğleniriz.
Hoş vakit geçiririz.

Bu şiirin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Teknolojinin doğru kullanımı

B) Teknolojik gelişmelerin faydaları

C) Günlük yaşamda teknolojinin yeri ve önemi

Paragrafta ve Şiirde Konu

4 ve 5. soruları aşağıdaki metne göre yanıtlayın.

○ sabah sınıfta herkes sırasına oturmuş, dersin başlamasını bekliyordu. Öğretmen sınıfa girdi ve sordu:

– Merhaba çocuklar, bugün resim çizmeye ne dersiniz? Birlikte zürafa resmi çizebiliriz.

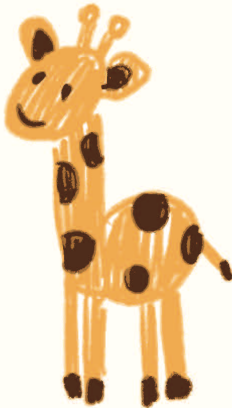
Öğrenciler heyecanla kâğıtlarını ve kalemlerini çıkardı. Tüm öğrenciler, hep birlikte zürafa resmi çizmeye başladı.

4 Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

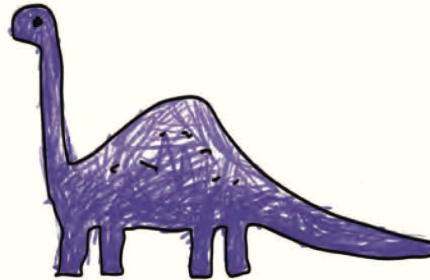
- A) Öğretmenin o sabah sınıfa erkenden girmesi
- B) Öğrencilerin resim çizmeyi sevmesi
- C) Öğretmenin, öğrencilerden zürafa resmi çizmelerini istemesi

5 Aşağıdakilerden hangisi bu sınıftaki öğrencilerden birinin çizdiği resim olamaz?

A)

B)

C)

Paragrafta ve Şiirde Konu

- 1 Espor, karşılıklı iki takımın video oyunlarında rekabet etmesiyle oynanır. Espor oyunları hızlı düşünme, karar verme ve stratejik hareketler yapma gibi beceriler gerektirir. Bunların yanı sıra oyuncuların el-göz koordinasyonu çok iyi olmalıdır.

Bu paragrafta esporla ilgili aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Nasıl oynandığından
- B) Hangi becerilerin gerektiğinden
- C) Tarihi gelişiminden

2

Teknofest, dünyanın en büyük havacılık, uzay ve teknoloji festivalidir. Festivalde her yıl farklı kategorilerde yarışmalar düzenlenir. Yarışmaların yanı sıra hava gösterileri, sergiler, atölyeler festivalin öne çıkan etkinlikleri arasındadır.

Bu paragrafta aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Uzay teknolojilerinden
- B) Havacılıktan
- C) Teknofest'ten

DÜŞÜNME KUTUSU

Sence Teknofest gibi bilim ve teknoloji festivalleri neden önemlidir?
Sen böyle bir festivale katılsaydın hangi alanda yarışmak isterdin?

3

Merhaba, ben Serkan Uysal. Hacettepe Üniversitesinde öğretim üyesi olarak çalışıyorum. Çocukluğumda hayalim doktor olmaktı. Çok çalışıp bu hayalimi gerçekleştirdim. Cerrahlar, ellerini çok iyi kontrol edebilmeli. Tıp ve cerrahi eğitiminin en güzel yanlarından biri, insanlara yardım etmek.

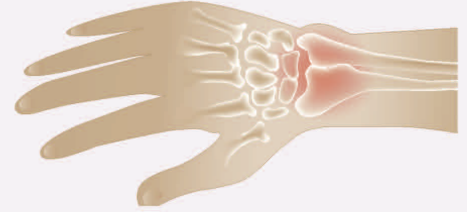

Bu paragraftan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Her çocuğun hayali, doktor olmaktır.
- B) Cerrahların el becerilerinin gelişmiş olması gerekmektedir.
- C) Doktorluğun en önemli kısmı, insanlara yardım etmektir.

4

Elimizde tam 27 kemik olduğunu biliyor muydunuz? 8 tanesi bilekte, 5 tanesi avuç içinde, 14 tanesi parmaklarımızdadır. Kemiklerimiz sayesinde parmaklarımızı ve bileğimizi hareket ettirebiliriz.

Bu paragrafta aşağıdakilerin hangisi hakkında bilgi verilmektedir?

- A) El bileğindeki kemiklerin hareket kabiliyeti
- B) Elde yer alan kemiklerin sayısı ve ne işe yaradığı
- C) Parmaklarımızdaki küçük kasların işlevi

Sağlık Bilinci – Vücudumuzdaki her kemik çok değerlidir. Onlar sayesinde yürür, gezer, yazar, çizer ve oynarız. Sağlıklı kalmak için kemiklerimizi güçlü tutmalıyız.

Paragrafta ve Şiirde Konu

1

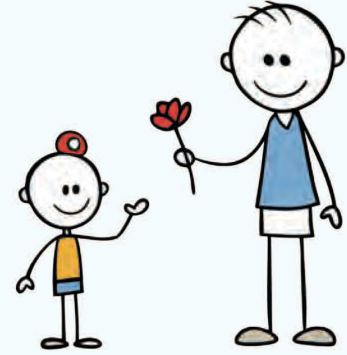
Beynimizin sol yarım küresi, vücudumuzun sağ tarafını, sağ yarım küresi ise vücudumuzun sol tarafını kontrol eder. Yani sağ elimizi kullandığımızda sol küre, sol elimizi kullandığımızda ise sağ küre daha aktiftir.

Bu paragrafta aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Beynin sağ ve sol yarım küreden oluştuğundan
- B) Beynimizden gelen komutla ellerimizi kullandığımızdan
- C) Beynin yarım kürelerinin vücudu ters yönlü kontrol ettiğinden

2

Cin Ali, bir hikâye kitabının baş kahramanıdır. İlkokul öğretmeni Rasim Kaygusuz, Cin Ali'yi her çocuğun kolayca çizebilmesi için çöp adam olarak hayal edip hikâyelerini yazdı. Öğrencisi Selçuk Seymen de çizimlerini yaptı. Rasim Öğretmen'in amacı, eğlenceli hâle getirerek okuma yazmayı çocuklara kolayca öğretmektir.

Bu paragrafın bütününde aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Cin Ali serisinin çizeri Selçuk Seymen, yazarı Rasim Kaygusuz'un öğrencisidir.
- B) Bir hikâye kitabının kahramanı olan Cin Ali, çocukların hayal gücünü geliştirmek için yaratılmıştır.
- C) Öğretmen Rasim Kaygusuz, çocukların okuma yazmayı kolayca ve eğlenerek öğrenmeleri için Cin Ali serisini yazmıştır.

Paragrafta ve Şiirde Konu

3, 4 ve 5. soruları aşağıdaki metne göre yanıtlayın.

Bilim insanları, Antarktika'da bulunan ve 14 milyon yıldır donmuş hâlde olduğu düşünülen Enigma Gölü'nü inceliyor. Göl, dünyadan tamamen izole olmuş durumda. Tıpkı zaman kapsülü gibi benzersiz bir ekosistem barındırıyor. Yani içindekiler milyonlarca yıl önceki hâlini koruyor olabilir.

3 Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Antarktika B) Enigma Gölü C) Bilim insanları

4 Metindeki altı çizili cümlede göl ile ilgili hangisi anlatılmak istenmiştir?

- A) Çevresel faktörlerden etkilenmemiş olması
B) Çeşitli canlılara ev sahipliği yapması
C) Su sıcaklığının sabit olması

5 Gölün zaman kapsülüne benzetilme nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İçinde barındırdığı ekosistem
B) Donmuş hâlde olması
C) 14 milyon yıl öncesinde oluşması

Paragrafta ve Şiirde Konu

1

Rüzgâr sporları, rüzgârın gücüne dayalı olarak yapılır. Tekne ya da sörf tahtası gibi, sporcuları üzerinde taşıyan bir malzeme vardır. Bu malzemelerle birlikte kullanılan bir yelken, kanat ya da uçurtma ise rüzgârı yakalar ve çekme kuvveti oluşturur. Sporcular, bu parçaları rüzgâra karşı yönlendirerek yol alır.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisi hakkında bilgi verilmiştir?

A) Tekne kullanımı

B) Yelkenliler

C) Rüzgâr sporları

2

Çevremizde gördüğümüz pek çok bitkinin tohumu vardır. Tohumlar uygun koşullar sağlandığında yeni bir bitki oluşturabilen, bitkilerin çoğalmasını sağlayan tanelerdir. Tohumlu bitkilerin soyunun devam edebilmesi için tohumlarının çevreye dağılması gerekir.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tarım

B) Tohumlu bitkiler

C) Bitki türleri

DÜŞÜNME KUTUSU

Hiç tohum ektin mi? Bir bitkinin filizlendiğini görmek sana neler hissettirir?

Paragrafta ve Şiirde Konu

3, 4 ve 5. soruları aşağıdaki metne göre yanıtlayın.

Bisikletlere dikkatlice bakarsanız ana parçalarının birleşimlerinin iki üçgen oluşturduğunu fark edersiniz. Üçgen şeklindeki yapılar oldukça sağlamdır. Mühendisler bisikletlerde özellikle bu şekli tercih eder. Böylece bisiklet hem hafif hem dayanıklı olur.

3 Aşağıdakilerden hangisi bu paragrafta sözü edilenlerden biri değildir?

- A) Bisikletlerin üçgen yapılardan oluştuğu
- B) Üçgen yapılar sayesinde bisikletlerin hafif ve dayanıklı olduğu
- C) Bisikletin ana parçalarının iki yuvarlak ve üç üçgenden oluştuğu

4 Mühendislerin bisikletlerde sözü edilen şekli seçmelerinin sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bisikletlerin hafif ve dayanıklı olması
- B) Ana parçaların başka türlü birleştirilememesi
- C) Üretiminin kolay olması

5 Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bisikletlerin üretiminde karşılaşılan zorluklar
- B) Bisikletlerin ana parçalarını oluşturan üçgen yapıların işlevi
- C) Geometrik yapıların bisiklet üretim sürecindeki yeri